

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ "СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ"
ФАКУЛТЕТ ПО НАЧАЛНА И ПРЕДУЧИЛИЩНА ПЕДАГОГИКА

1574 София, бул. " Шипченски проход " N 69 ^a, тел.: 872-05-61; 872-08-93; факс: 872-23-21

Утвърждавам:.....
/проф. д-р Д. Гюров/

К О Н С П Е К Т
писмен държавен изпит

Специалност: "Предучилищна и начална училищна педагогика"
ОКС „Бакалавър”

I раздел: Предучилищна педагогика

- 1. Предмет, цели на предучилищната педагогика – образователни стратегии на педагогическо взаимодействие.** Предмет на предучилищната педагогика и методи на научно изследване. Цели на съвременното предучилищно образование Ключови интегрални полета за връзка с психологическите и социално-педагогическите науки.
- 2. Предучилищна педагогика и образователни технологии на педагогическо взаимодействие – съдържателни и възрастови параметри.** Принципи, методи и форми на педагогическо взаимодействие. Овладяване на култура на поведение в игровата, предметно-практическата и познавателната дейност.
- 3. Предмет и цели на педагогиката на ранното детство.** Ранното детство в контекста на ранното детско образование. Адаптация и приемственост между ранна и предучилищна възраст.
- 4. Функции на ранното детство в институционален план.** Функции на играта и обучението, организационни форми на педагогическото взаимодействие в ранното детство.
- 5. Предмет и цели на „Педагогически технологии на игрово взаимодействие”.** Същност и особености на игровото взаимодействие. Комплексност и контингентност на игровото взаимодействие. Игровата култура като феномен в детството.
- 6. Модели на технологията на игрово взаимодействие в игровото пространство.** Игрови цели и игрови компетенции. Етапи на моделния процес и основни форми на игрово взаимодействие. Игрово-образователни средства в детската среда. Диагностика на игровите компетенции по образователното направление.
- 7. Същност и цели на „Педагогика на взаимодействието ‘дете – среда’”.** Функции на тематичното съдържане в образователните направления „Природен свят“ и „Социален свят“. Цели, образователни ядра и очаквани резултати при овладяване на екологична и социална култура.
- 8. Педагогически технологии на ориентирането в природния и социалния свят.** Форми и методи за усъвършенстване на „картината за света“ и възпитаването на култура на поведение. Диагностика на компетенциите при ориентиране в природния и социалния свят.
- 9. Същност и цели на „Педагогика на овладяване на езика и развитие на речта“.** Анализ на образователното съдържание в направлението „Български език и литература“ във възрастов план. Комуникация и общуване на български и чужд език в социокултурната среда.
- 10. Педагогически технологии на „Педагогика на овладяване на езика и развитие на речта“.** Форми и методи на работа по изграждане на свързана и граматически правилна реч в предучилищна възраст – говорене и слушане. Форми и методи на работа по звуковата и

семантична култура на речта в предучилищна възраст. Подготовка за ограмотяване в условията на детската градина и диагностика на постиженията.

- 11. Същност и цели на „Педагогика на овладяване на елементарни математически представи“.** Характеристика на образователното съдържание. Цели, образователни ядра и очаквани резултати при овладяване на елементарни математически представи.
- 12. Педагогически технологии на „Педагогика на овладяване на елементарни математически представи“.** Специфика на формите и методите за овладяване на елементарни математически представи. Диагностика при овладяване на елементарни математически представи.
- 13. Същност и цели на „Педагогика на естетико-художествената култура“.** Естетико-художествено развитие в предучилищна възраст и приемственост между детската градина и началното училище. Социално-педагогически функции на изкуството.
- 14. Модели и механизми на взаимодействието “дете-изкуство” в условията на детската градина.** Форми и методи на работа по изобразително изкуство, музика и художествено възприемане на произведения за деца в предучилищна възраст. Диагностика на компетенциите в предучилищна възраст по направлението „Изобразително изкуство“ и „Музика“.
- 15. Същност и цели на „Педагогиката на конструирането и детския труд“.** Педагогически стратегии в различните възрастови степени - цели и педагогически ситуации. Съдържание и същност на системата на трудова подготовка.
- 16. Педагогически технологии на „Педагогиката на конструирането и детския труд“.** Методика и организация на битовите дейности. Методически особености при работа с конструктивни строителни материали. Конструиране и педагогически функции. Особености и характеристика на конструктивните материали, предназначени за деца.
- 17. Предучилищното възпитание и подготовка в съвременното образователно пространство.** Детската градина и началното училище – единна социално-педагогическа система. Структура и функции на образователните програми. Подготвителната група/клас – образователни направления и реализиране на приемственост между ранна, предучилищна и начална училищна възраст.
- 18. Проблеми и тенденции във взаимодействието „образователни институции-семејство“.** Специфика на семейното възпитание – особености, цел, принципи, основни задачи. Модели на родителско поведение и методи на възпитание. Критерии за ефективно семейно възпитание в детството. Стратегии, форми и технологии за педагогическо образование на родителите.

II раздел: Начална училищна педагогика

- 1. Методика на обучението в начална грамотност.** – Статус на обучението по начална грамотност в контекста на новата нормативна база. Съвременен вариант на звуковия аналитико-синтетичен метод и методически процедури в системата му. Етапи в процеса на ограмотяване.
- 2. Методика на обучението по четене (литература) в началното училище.** Съвременен статус на обучението по четене – нормативна база. Специфика в изучаване на произведения от различни жанрове. Процес и съдържание на работата с художествен текст.
- 3. Методика на езиковото обучение в началните класове.** Комуникативно-речева насоченост на обучението по български език – цели, учебно съдържание. Технологични основи за формиране на граматически понятия. Система на уроците по български език.
- 4. Методика на обучение за формиране на комуникативно-речеви умения на учениците от началните класове.** Теоретични основи на обучението по развитие на речта. Обучението по преразказ и съчинение – функции, същност, видове, технология на работа. Система на уроците за създаване на ученически текстове.
- 5. Методика за изучаване на естествени числа** – (система и методически процедури на работа – при числата до 10, до 20, до 100 и многоцифрени числа). Методика за изучаване на дължината на отсечка.
- 6. Методика за изучаване на действията събиране и изваждане на естествени числа** – (система и методически процедури на работа – при числата до 10, до 20, до 100 и многоцифрени числа). Методика за изучаване на обиколка на триъгълник и правоъгълник.
- 7. Методика за изучаване на действията умножение и деление на естествени числа** – (система и методически процедури на работа – таблично умножение и таблично деление, умножение и деление на числата до 1000 с едноцифрено число и на многоцифрени числа с едноцифрено и двуцифрено число). Методика за изучаване на лице на правоъгълник.
- 8. Използване на фронтални форми на обучение при запознаване на учениците от началното училище с природната и социалната среда** – специфика (според тематиката), възпитателни акценти, използвани методи, предимства и недостатъци.
- 9. Използване на отворени учебни ситуации при запознаването на учениците от началното училище с природната и социална среда** – многоперспективност в обучението, същност на отвореното обучение, форми, съдържателни акценти, предимства и проблеми.
- 10. Методика на запознаване на учениците от началното училище с природната среда чрез непосредствен контакт с природата** – модерни концепции, методи на обучение, дейности, осигуряващи възможности за нагледно и активно учене.
- 11. Процес на обучение по домашен бит и техника.** Планиране и организация. Методи и стратегии на обучение. Урокът по домашен бит и техника. Учебна документация и съдържание на обучението по ДБТ.
- 12. Структура на учебния процес по физическо възпитание** – етапи на обучението. Специфика на обучението в началното училище.
- 13. Методи на физическо възпитание** – за обучение, за организиране на двигателната дейност и за развиване на физически качества. Урокът: цели, задачи, съдържание, плътност, физическо натоварване.
- 14. Теоретични основи на изобразителното изкуство.** Видове и жанрове на изобразителното изкуство. Материали и техники на изпълнение. Форми и методи на работа по изобразително изкуство в началното училище I-IV клас.
- 15. Методика на обучението по изобразително изкуство.** Задачи и учебно съдържание. Развиващи функции на учебно-възпитателния процес по изобразително изкуство.

- 16. Психолого-педагогически измерения на музикално-възпитателния процес:** музикалност и музикални способности – същност и развитие.
- 17. Музикални дейности в учебния процес** – изпълнение на музика, възприемане и съчиняване на музика.

РЪКОВОДИТЕЛ КАТЕДРА ПП:.....

/проф. д-р Б. Ангелов/

РЪКОВОДИТЕЛ КАТЕДРА НУП:.....

/доц. д-р Н.Цанев/

ЛИТЕРАТУРА

Граздел:

- Ангелов, Б. и др. Детето и светът. С., Просвета, 1993.
- Ангелов, Б. Медийна и комуникативна компетентност. С., УИ “Св. Климент Охридски”, 2008.
- Ангелов, Б., Л. Ангелова. Основи на педагогическата компетентност. С., УИ “Св. Климент Охридски”, 2006.
- Ангелова, Л. Децата от предучилищна възраст и изкуството. С., Просвета, 1993.
- Ангелова, Л. Естетико-художествено развитие в предучилищна възраст. С., Веда Словена – ЖГ, 1998.
- Ангелова, Л. Изобразителното изкуство в детската градина и началното училище (единна педагогическа система). С., УИ “Св. Климент Охридски”, 2010.
- Ангелова, Л. Форми и средства за художествено формиране на детската личност. - В: Годишник на СУ-ФНПП, Том 82, 1992, с. 133-156.
- Ангелова, Л., Пл. Легкоступ. Децата и изкуството. С., УИ “Св. Климент Охридски”, 2009.
- Баева, М. Конструирането в опита на детето. С., 1993.
- Баева, М. Конструирането като познавателна практика на детето. - В: Годишник на СУ-ФНПП, Том 88, 1999, с. 83-114.
- Баева, М. Конструктивната играчка и игра в познавателната опитност на детството. С., СУ “Св. Климент Охридски” - ФНПП, 2009.
- Баева, М. Педагогика на приобщаването – включващо образование. С., УИ “Св. Климент Охридски”, 2009.
- Баева, М. Социализиращи функции на съвместната дейност. - В: Годишник на СУ-ФНПП, Том 83, 1992, с. 135-152.
- Велинова, Т. и др. Книга за учителя (за предучилищна група в детската градина: 4-5 г.). С., Просвета, 2004.
- Велинова, Т. Математическата подготовка на децата от предучилищна възраст за училище. – Предучилищно възпитание, бр. 4, 2005.
- Велинова, Т. Приоритети при математическата подготовка за училище. – Предучилищно възпитание, бр. 4, 2001.
- Вълканова, В. и др. Интерактивността в учебния процес. С., Европрес, 2006.
- Гюров, Д. Детската градина и началното училище – единна социално-педагогическа система. - В: Годишник на СУ-ФНПП, Том 92, 2001, с. 57-82.
- Гюров, Д. Педагогика на взаимодействието “дете – среда”. С., Веда Словена - ЖГ, 1999.
- Гюров, Д., Педагогическото взаимодействие. Иновационен модел за изграждане на единна-социално-педагогическа система „детска градина – начално училище“, УИ, „Св. Кл. Охридски, 2006.
- Гюрова, В. Игровите ситуации в педагогическото взаимодействие. – Предучилищно възпитание, бр. 10, 1999.
- Гюрова, В. Игрово-образователни средства и детско творчество. – Предучилищно възпитание, бр. 6, 2003.
- Гюрова, В. Педагогически технологии на игрово взаимодействие. С., Веда Словена – ЖГ, 2009.

- Гюрова, В. Педагогическите ситуации – форми на взаимодействие в предучилищното образование. - В: Годишник на СУ-ФНПП, Том 88, 1999, с. 61-82.
- Даскалова, Ф. Педагогика на ранното детство. Благоевград, 1991.
- Държавни образователни изисквания за предучилищно възпитание и подготовка. [Ellectronically available]
http://www.minedu.government.bg/opencms/export/sites/mon/left_menu/documents/process/nrdb_4-00_preduchilishtno_obr.pdf
- Елкони, Д. Психология на играта. С., Народна просвета, 1985.
- Нелсън, Дж., Ч.Бруин, Р.Дафи. Позитивно възпитание за децата в предучилищна възраст. С., ИК Инфо Дар, 2001.
- Пенев, Р. (в съавт. с М.Глушкова) Книга за учителя за подготвителна група в детската градина и в училище /2003/, за предучилищна група в детската градина, 3-4 годишни /2005/, за предучилищна група в детската градина, 4-5 годишни /2004/, за предучилищна група в детската градина, 5-6 годишни /2004/, образователно направление “Физическа култура”. С., Просвета.
- Пенев, Р. Педагогическо образование на родителите. С., ИК Д.Убенова, 2002.
- Пенев, Р. Ролята на семейството в подготовката на детето за училище. – В: Книга за учителя за диагностика на училищната зрелост и готовността на детето за училищно обучение. С, Просвета, 2004.
- Пенев, Р. Систематика и типология на семейното възпитание в детството. С., Веда Словена - ЖГ, 2006.
- Пенев, Р., Д. Гюров, И. Колева, В. Гюрова. Модели на педагогическо взаимодействие «семејство-детска градина». С., Просвета, 2008.
- Пенева, Л. Книга за учителя за яслена и предучилищна група в детската градина. Поредица “Ръка за ръка” (в съавт.). С., Просвета, 2005.
- Пенева, Л. Педагогика на ранното детство – реалност и перспективи. – Предучилищно възпитание, бр.1, 2001.
- Предучилищна педагогика. Под ред. на Е.Петрова. В.Търново, УИ ”Св. Св. Кирил и Методий”, 1995, 2001.
- Русинова, Е. Творчеството – поле за иновации в предучилищното образование. – В: Годишник на СУ-ФНПП, Том 92, 2001, с. 45-56.
- Татъзов, Т. Програма за възпитателна работа с деца до 3-годишна възраст. С., 1996.
- Хьойзинха, Й. Номо Ludens. Под ред. на И.Паси. С., Наука и изкуство, 1988.

II раздел

- Ангелова, Л., П. Легкоступ. Книга за учителя по изобразително изкуство – I, II и III клас. С., Просвета, 2002; .2003; 2004.
- Борбов, Г., Генчо Гайтанджиев и др. Методика на учебно-възпитателната работа по музика I-III клас.
- Борисова, Т. Български език и литература. Книга за учителя. С., 2002; 2003; 2004.
- Борисова, Т. Проблеми на литературното обучение и работата по развитие на речта в начална училищна степен. С., 1997.
- Витанов Л. и др. Домашен бит и техника. Учебници за 1, 2, 3, 4 кл. С., 2002-2006.
- Витанов, Л., Г. Иванов. Книга за учителя по домашен бит и техника. 1, 2, 3, 4 клас. Просвета, 2002-2006
- Витанов, Л. Продуктивни стратегии на обучение по техника и технологии в I-IV кл. С., Веда-

Словена. 1999.

- Глушкова, М., Р. Пенев. Образователно направление и “физическа култура” в Ръка за ръка – книга за учителя. Просвета. С. 2003. стр. 381-435.
- Димитров, и др. Книга за учителя I . Просвета, 2002.
- Димитров, и др. Книга за учителя II Просвета, 2003.
- Димитров, и др. Книга за учителя III. Просвета, 2004.
- Димчев, В. Изобразително изкуство – методика. С., НП, 1993.
- ДООИ, учебни програми по ДБТ. МОН. 2000.
- Държавни образователни изисквания. МОН. 2000.
- Здравкова, Ст., Т. Борисова и др. Методика. Основни въпроси на обучението по български език и литература в началното училище. Бл. , 1998.
- Здравкова, С. Методика на обучението по български език и литература в началното училище. 1998.
- Здравкова, С. Обучение в начална грамотност. Методическо ръководство, 1998.
- Конструирание на технологичното обучение в началното училище, С. Университетско издателство “Св. Кл. Охридски”, 2004.
- Маджаров, А., Р. Радев, З. Новакова. Общи проблеми на методиката на обучението по математика.С., 1994.
- Минчева, П. Основи на музикалното възпитание в общообразователното училище. С. Просвета.
- Мирчева, И. Проблеми на дидактиката на родинознанието и природознанието. С., Веда Словена – ЖГ, 1997, 2004.
- Мирчева, И. За активния контакт с природата или как да опознаем природата и да се научим да я разбираме? – Начално образование, 2001, № 5-6, с. 61 -68.
- Мирчева, И. Преживяванията сред природата – емоционален елемент от спиралата на екологичното образование. – Начално образование, 2001, кн. 4, с. 3-10.
- Мирчева, И. Свободната работа в началното училище. Разгръщане на детската активност и креативност при запознаването на учениците с природната среда. В: Годишник на СУ “Св. Кл. Охридски”, ФНПП, Т93-94. 2003 , 67-79.
- Мирчева, И., Ел. Джамбазова. Докосване до природата. С. ИК “Веда Словена – ЖГ”, 2007.
- Немцов, Др. и колектив. Книга за учителя по изобразително изкуство I-IV кл. С. 1993 г.
- Немцов, Др. и др. Книга за учителя по изобразително изкуство I, II, III клас. Булвест, С., 2002, 2003, 2004.
- Новакова З. Книга по математика за учителя на 1,2,3, и 4 клас. С. 2002, 2003, 2004, 2005.
- Новакова, З. Методика на обучението по математика в началните класове. С. 2004.
- Новакова, З. Тенденции в обучението по математика в началните класове. – В: Образованието днес – образование за утре. С., 1999.
- Учебни програми за I – IV клас по български език и литература. МОН. 2005
- Учебни програми за I – IV клас по домашен бит и техника. МОН.
- Учебни програми за I – IV клас по математика. МОН, 2005
- Филев, Ф. Изследване на същността на физическото упражнение във Годишник на СУ “Св. Кл. Охридски”, ФНПП, том 95, 2003, с. 69-79.
- Цанев, Н. И др. Домашен бит и техника. Учебници 1, 2, 3 клас. С., 2002-2006.
- Цанев, Н. И др. Книга за учителя по домашен бит и техника. Учебници 1, 2, 3 клас. С., 2002-2006.

- Цанев, Н. Конструирание на технологичното обучение в началното училище. С., 2004 г.

2011 г.